

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.181/2024/7.

A Debreceni Ítéltábla a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (FÉL CÍEM, felszámolóbiztos: Barócsi Vera Ágnes) felszámoló szervezet részéről megbízott Szabó & Szomor Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Sz. Szabó Sándor ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE „felszámolás alatt” (FELPERES CÍME) felperesnek -, a LOHN ÜGYVÉDI IRODA (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Lohn Balázs ügyvéd) és az Orbán Gyula Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Orbán Gyula ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2024. május 23-án meghozott 1.G.40.119/2022/60. számú ítélete ellen az alperes részéről 62. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban a – 2024. október 30-án megtartott – fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és a 2024. november 27-én megtartott határozathirdetésen pedig kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4 262 369 (Négymillió-kettőszázhatvankettőezer-háromszázhatvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 451 239 200 forint tőkét és annak 2019. december 5-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatát, valamint 8 524 738 forint perköltséget. Megállapította, hogy az alperes fizetési kötelezettsége egyetemleges a KFT-t a Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.551/2020/159. számú ítélete alapján terhelő fizetési kötelezettséggel. Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg a HIVATAL illetékbevételei számlájára 1 500 000 forint eljárási illetéket.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes 2016. október 24-e óta a CÉGCSOPORT cégcsoporthoz tartozó KÖZPONT NEVE (a továbbiakban: ZRT1) kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság, amely a CÉGCSOPORT cégcsoport által

üzemeltetett autóbuszok karbantartását és javítását végezte. A felperes tartós üzleti kapcsolatban állt a KFT-vel, amelynek keretében a KFT a felperessel megkötött egyedi vállalkozási szerződések alapján autóbuszok karbantartását, javítását végezte a felperes mint megrendelő részére. Az alperes 2017. május 8-tól egyedüli tagja és vezető tisztségviselője a KFT-nek. A felperes 2019. december 5-e óta felszámolás alatt áll, a felszámolási eljárás a Szolnoki Törvényszéken jelenleg is folyamatban van.

[3] A felperes felszámolója 2020-ban „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja alapján pert indított a KFT ellen a Kecskeméti Törvényszéken, amely perben a bíróság a 7.G.20.551/2020/159. számú jogerős ítéletében megállapította a felperes és a KFT között 2017. és 2018. években megkötött, összesen 171 eseti vállalkozási szerződés érvénytelenségét, mivel azok mögött tényleges javítási tevékenység nem volt, az azokról kiállított számlák tehát ellenszolgáltatás hiányában kerültek kiegyenlítésre, amelynek következtében a felperes vagyona a számlák összegével csökkent. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként alkalmazott eredeti állapot helyreállítása keretében a bíróság összesen 630 944 200 forint tőke és járulékai megfizetésére kötelezte a KFT-t. A jogerős ítéletben szereplő 171 érvénytelen vállalkozási szerződés közül 128 – az elsőfokú ítéletben tételesen felsorolt és ismertetett tartalmú – vállalkozási szerződés megkötése során a KFT képviselőjében az alperes járt el.

[4] A felperes a jelen perben előterjesztett eredeti keresetében 222 849 602 forint tőke és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:24. §-ának (2) bekezdése, 6:519. §-a, 6:522. §-ának (1) és (2) bekezdése, 6:532. §-a, 6:29. §-ának (2) és (3) bekezdése, valamint a 6:48. §-a alapján. A Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.551/2020/159. számú jogerős ítéletére hivatkozással állította, hogy a részéről az érvénytelen vállalkozási szerződések alapján, ellenszolgáltatás nélkül kifizetett vállalkozói díjak és azok késedelmi kamata összesen 752 246 647 forint, a KFT által 2019. évben jogszerűen kiállított, de a felperes részéről ki nem egyenlített számlák és azok késedelmi kamatának együttes összege pedig 529 397 045 forint volt, így az egymással szemben fennálló követelések beszámítása után a követelése 222 849 602 forint, melynek megtérítéséért az alperest egyetemleges felelősség terheli az általa vezetett gazdasági társasággal. A per során a felperes 48. sorszámon keresetváltoztatást terjesztett elő és a módosított keresetében az alperest 451 239 200 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. A keresetváltoztatását azzal indokolta, hogy a KFT vitatott hitelezői igénye tárgyában időközben jogerős döntés született és abban a bíróság a KFT jogszerű hitelezői igényét összesen 566 463 783 forintban állapította meg. A KFT-nek a felperessel szemben fennálló követelésére azonban a Kecskeméti Járásbíróság a 2023. november 2-án véglegessé vált 6BNY1320/2023/3. számú végzésével zár alá vételt rendelt el, ezért e követeléssel kapcsolatban a beszámítási jogát nem gyakorolhatja figyelemmel a Cstv. 79/B. §-ának (7) bekezdésében foglaltakra. Beszámítás hiányában pedig az alperes által kötött 128 érvénytelen vállalkozási szerződés következtében az őt ért kár összege 451 239 200 forint.

[5] Az alperes az ellenkérelmében a felperes eredeti és módosított keresetének is az elutasítását kérte. Előadta, hogy 2018-ban keretszerződés jött létre a felperes és a KFT között, amely alapján közösen végeztek javítási és karbantartási munkát a CÉGCSOPORT Zrt. részére. A keretszerződés alapján elvégzett javítási és karbantartási munkák ellenértékét azonban a KFT nem a CÉGCSOPORT Zrt., hanem a felperes felé számlázta ki, mivel a megállapodás alapján a megrendelő (CÉGCSOPORT Zrt.) felé a felperes volt jogosult

számlázni azzal, hogy a megrendelő által megfizetett ellenértékből volt köteles kiegyenlíteni a KFT számláit. Ez utóbbira azonban 2019. évben nem került sor, amelynek következtében a KFT-nek mintegy 600 000 000 forint összegű követelése keletkezett, amelyet a felperessel szemben megindult felszámolási eljárásban hitelezői igényként be is jelentett.

[6] Előadta továbbá, hogy a felszámoló által a Kecskeméti Törvényszék előtt megindított érvénytelenségi perben a bíróság a KFT számláira 630 944 200 forint összegben biztosítási intézkedést rendelt el, amely alapján végrehajtási eljárás indult és abban a végrehajtó végrehajtási cselekményeket is foganatosított. Álláspontja szerint amiatt, hogy a felperes a végrehajtási eljárásban már megkezdte az igénye érvényesítését, a jelen perben nem jogosult vele szemben fellépni, mivel ez kétszeres igényérvényesítést jelentene. Hivatkozott arra is, hogy a Kecskeméti Törvényszék a jogerős ítéletében nem kártérítés, hanem eredeti állapot helyreállítása jogcímén kötelezte fizetésre a KFT-t, ezért megalapozatlan a felperesnek az az állítása, hogy őt a KFT-vel egyetemleges kártérítési felelősség terheli. Ugyanaz a követelés ugyanis nem érvényesíthető egyszerre kárként és eredeti állapot helyreállítása iránti igényként. Előadta továbbá, hogy az adott esetben a kifizetésekre a felperes által kiállított teljesítési igazolások alapján került sor, ami – állítása szerint – károsulti beleegyezésnek minősül, amely a Ptk. 6:520. §-ának a) pontja alapján kizárja a jogellenesség megállapítását.

[7] Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét megalapozottnak találta. A Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.551/2020/159. számú jogerős ítélete, az abban a perben beszerezett szakértői vélemény, valamint a keresetlevélhez mellékelt vállalkozási szerződések, teljesítési igazolások és bankszámlakivonatok alapján megállapította, hogy az alperes a KFT ügyvezetőjeként 2017. és 2018. években összesen 128 szerződést kötött meg, melyek alapján a KFT részéről teljesítés nem történt, azonban a felperes 451 239 200 forintot a KFT részére kifizetett. Megállapította továbbá, hogy a szerződések számából, a dokumentálás módjából, illetve annak hiányosságaiból azt a következtetést lehetett levonni, hogy egyrészt a feleknek valós szerződési akarata nem volt – tehát a szerződések színlelték voltak – másrészt, hogy a vagyoneltolódást szándékosan okozták. Ez a magatartás pedig attól függetlenül jogellenes, hogy az okozott vagyoneltolódás orvoslására a szerződések érvénytelensége miatt – részben – speciális szabályok vonatkoznak. Ezért az a körülmény, hogy a vagyoneltolódás kiegyenlítéséről a bíróság a Cstv. 40. §-a (1a) bekezdése és a Ptk. 6:112. §-ának (1) bekezdése, illetve a 6:115. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett, nem zárja ki az alperessel mint a KFT vezető tisztségviselőjével szemben a Ptk. 3:24. §-a (2) bekezdésének alkalmazását. Az alperesnek az érvénytelenségi perben beszerezett szakértői vélemény aggályosságával kapcsolatos hivatkozásait az elsőfokú bíróság alaptalannak találta. Rámutatott, hogy az érvénytelenségi perben a szakértő a felek észrevételeire részletes nyilatkozatokat tett, amely nyilatkozatok alapján egyrészt a kiegészített szakértői véleményt aggálymentesnek lehetett elfogadni, másrészt sürgősségű volt, hogy a bíróság a szakértőt a jelen perben további felvilágosítás adására hívja fel. Az alperes által hivatkozott keretszerződéssel összefüggésben megállapította, hogy az – az alperes nyilatkozata szerint is – a CÉGCSOPORT Zrt. által megrendelt javításokra vonatkozott, nem pedig a jelen perrel érintett, a ZRT1 tulajdonában lévő, vagy általa bérelt buszok javítására.

[8] Megállapította továbbá, hogy a felperes részéről az érvénytelen szerződések megkötése a Ptk. 6:520. §-ának a) pontja szerinti beleegyezésként nem értékelhető, mivel a bíróság jogerős ítélettel megállapította a szerződések érvénytelenségét. A károsulti közrehatás figyelembevételét pedig az a körülmény zárja ki, hogy a vagyoneltolódás helyreállításáról a bíróság a Ptk. 6:112. §-ának (1) bekezdése alapján az eredeti állapot helyreállításával rendelkezett. A Kecskeméti Törvényszék által elrendelt biztosítási intézkedés alapján indult

végrehajtási eljárással összefüggésben megállapította, hogy mivel a végrehajtási eljárásban kifizetés nem történt – ezt az alperes sem állította – a biztosítási intézkedésnek, illetve az az alapján elrendelt végrehajtási eljárásnak a jelen perben előterjesztett kereset elbírálása szempontjából nem volt jelentősége.

[9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsősorban annak megváltoztatását és a teljes kereset elutasítását, másodsorban pedig a marasztalása tökeösszegének 225 619 600 forintra történő leszállítását kérte. A másodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelmében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[10] Véleménye szerint az elsőfokú bíróság ítélete eljárásjogi és anyagi jogi szempontból is jogszabálysértő. Eljárásjogi szempontból azért, mert az abban megállapított tényállás egyrészt olyan mértékben hiányos, hogy az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, másrészt az sérti „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 215. §-ában foglaltakat, mivel az elsőfokú bíróság a jogszabályban megállapított feltételek hiányában engedélyezte a felperes keresetmódosítását.

[11] A megállapított tényállással kapcsolatban sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az állítólagos kára bekövetkezéséhez a felperes maga is hozzájárult azzal, hogy az ügyvezetője működését annak ellenére nem ellenőrizte éveken keresztül megfelelően, hogy állami tulajdonban álló céggént ehhez megfelelő apparátussal rendelkezett. A felperesi ügyvezető jogellenes cselekményei pedig a felperesnek közvetlenül betudhatók, amelynek következtében a felperes közrehatása a kár bekövetkezésében egyértelműen megállapítható. Emiatt pedig az adott esetben legfeljebb a Ptk. 6:525. §-a szerinti kármegosztásnak lehet helye, egyetemleges felelősség megállapításának azonban nem. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást az ő magatartásával összefüggésben sem megfelelően állapította meg. Nem vette ugyanis figyelembe, hogy a felperes és a KFT közötti gazdasági kapcsolat már az ő vezető tisztségviselővé történt megválasztása előtt is fennállt, annak keretében a két cég több ezer szerződést kötött egymással, amelyek teljesítésével kapcsolatban semmilyen kifogás nem merült fel. Emiatt pedig nem volt tőle elvárható, hogy kétségbe vonja a felperes részéről leigazolt teljesítések megtörténtét és közreműködjön a számlák kiállításában. Állította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 346. §-ának (5) bekezdését is, mivel az nem tartalmaz indokolást érdemben arról, hogy milyen bizonyítékok, jogértelmezés, illetve tények alapján találta az elsőfokú bíróság az esetében megállapíthatónak a szándékosságot, továbbá, hogy az ebben a körben előterjesztett kifogásait, tényállításait miért hagyta figyelmen kívül. Rámutatott, hogy a Pp. 265. §-ának (1) bekezdése alapján a perben a felperesnek kellett bizonyítania, hogy ő a vezető tisztségviselői jogkörében eljárva kárt okozott neki, továbbá, hogy a károkozása szándékos volt. Álláspontja szerint azonban ezeket a körülményeket a felperes a perben nem bizonyította, mivel a szándékosság bizonyításához nem elegendő annak állítása, hogy a teljesítés hiánya okán a szándékos károkozást is bizonyítottnak kell tekinteni. Az érvénytelenségi perben eljáró bíróság pedig károkozást sem állapított meg, hanem az eredeti állapot helyreállításáról rendelkezett.

[12] A felperes keresetváltoztatásával összefüggésben állította, hogy azt az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-ába foglalt rendelkezések megsértésével, jogszabálysértően engedélyezte. A KFT ugyanis a felperessel szembeni követelését már 2020. január 6-án bejelentette a felszámolónak, aminek következtében a felperesnek évek álltak a rendelkezésére arra, hogy beszámítással éljen e követeléssel szemben. A felperes azonban ezzel a lehetőséggel nem élt, hanem vitatta a bejelentett követelést, amit viszont csak a saját kockázatára tehetett meg.

[13] Az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálati körében az alperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság a perrel érintett szerződéseket színleltnek minősítette, amit a bírói gyakorlat kétoldalú akarathibának tekint, mivel annak megállapítására akkor van lehetőség, ha a szerződő felek közös elhatározással, tudatosan tesznek a valódi akaratukkal nem megegyező jognyilatkozatokat. Ezért a színlelés megállapítása szükségszerűen annak megállapítását is jelentette, hogy az adott esetben a károkozás a felperes beleegyezésével történt. Ez a tény viszont a Ptk. 6:520. §-ának a) pontjában foglaltak alapján kizárta a kártérítési felelőssége megállapítását.

[14] Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Ptk. 1:4. §-ának (2) bekezdésébe foglalt szabályt is, hiszen a felperes a saját felróható magatartásával megkötött szerződések érvénytelenségére hivatkozással kíván előnyhöz jutni. Emellett a károkozásban való felperesi közrehatás ténye az egyetemlegesség megállapítását is kizárta, helyette legfeljebb kármegosztás alkalmazásának lett volna helye. Az alperes az ítélet anyagi jogi felülbírálati körében is hivatkozott arra, hogy a felperes részéről állított szándékos károkozás a perben nem nyert bizonyítást. Ebben a körben utalt az érvénytelenségi perben meghallgatott V.A. és S.I. tanúk vallomásaira. Ugyancsak az anyagi jogi felülbírálat körében hivatkozott az alperes a fellebbezésében az előreláthatóság hiányára és a kárenyhítési kötelezettség szabályainak figyelmen kívül hagyására, és állította, hogy a felperes legalább akkora részben felel a kialakult vagyonsökkenésért mint ő maga, amelyre tekintettel közöttük 50-50%-os mértékű kármegosztás alkalmazása indokolt, amellyel arányosan a perköltség összege is csökkentendő.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

[16] A hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelemmel összefüggésben előadta, hogy abban az alperes a Pp. 380. §-ának c) pontját is megjelölte, azonban abszolút hatályon kívül helyezési okot nem jelölt meg. A relatív hatályon kívül helyezési okok között a felperes állítása szerint az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ítéletben megállapított tényállás hiányos. Az elsőfokú bíróság ugyanis az ítéletében pontosan rögzítette az érvénytelen szerződések megkötésének menetét, a teljesítés igazolásokat és a számlák kiállításának folyamatát, amelynek során az érvénytelenségi perben lefolytatott bizonyítási eljárás adatait is figyelembe vette. Az így megállapított tényállás alapján pedig az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a ZRT1 által üzemeltetett autóbuszok esetében az ügyvezetők csak színlelték a szerződéskötést. Véleménye szerint amennyiben a tényállás kiegészítésre szorul, az legfeljebb az, hogy a Debreceni Törvényszék által beszerzett iratok szerint a HIVATAL IGAZGATÓSÁGA az előtte folyamatban lévő büntetőeljárásban feltárta, hogy az érvénytelen ügyletek leplezésére V.A. és az alperes egy számlázási láncot is létrehozott, a jogosulatlanul megszerzett bevételt fiktív számlák alapján fiktív alvállalkozók részére utalták tovább, amely miatt az alperest is meggyanúsították a büntetőeljárásban.

[17] Véleménye szerint téves az alperesnek az az állítása is, hogy az elsőfokú ítéletből nem derül ki, hogy a bíróság az általa megállapított tényállásból hogyan jutott arra a következtetésre, hogy a Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdése szerinti felelőssége a jelen esetben megállapítható. Kiténik ugyanis az ítéletből, hogy az érvénytelen szerződések alapján a vállalkozói díj leszámítását és kifizetését az elsőfokú bíróság olyan vagyontelodásként értékelte, amely a felperes vagyonában hiányt, vagyis kárt okozott. Az ítéletben megállapított tényállás alapján pedig nem lehet okszerűtlennek minősíteni az elsőfokú bíróságnak azt a következtetést sem, hogy az alperes magatartása a károkozásra is kiterjedően szándékos volt.

[18] A bizonyítási teher téves alkalmazásával kapcsolatos fellebbezési érvelésre reagálva előadta, hogy a jogirodalom a Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdése szerinti felelősséget nem kontraktuális, hanem deliktuális felelősségi alakzatnak tekinti, mivel a károsult harmadik személy és a vezető tisztségviselő – jelen esetben a felperes és az alperes – között nincs olyan szerződéses kapcsolat, amely megalapozhatná a kontraktuális felelősséget. A deliktuális felelősség kimentési szabályai alapján pedig az alperes azzal menthette volna ki magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a magatartása nem volt felróható, vagy felróható volt ugyan, de a kárt gondatlanul okozta. Az alperes azonban sem a felróhatóság, sem a szándékosság hiányát nem tudta bizonyítani. Az alperesnek mint a KFT ügyvezetőjének ugyanis nyilvánvalóan tudnia kellett, hogy a perrel érintett szerződések teljesítésére nem került sor, ennek ellenére a teljesítésekről teljesítési igazolásokat és számlákat állított ki, amiből következik, hogy a szándéka kiterjedt a jogkövetkezményre (károkozásra) is, magatartása következményét nyilvánvalóan kívánta, de legalább is abba belenyugodott.

[19] A keresetváltoztatással összefüggésben előadta, hogy a KFT vitatott hitelezői igénye tárgyában meghozott jogerős végzést 2023. december 28-án vette készhez, a követelés zár alá vételéről pedig 2023. december 21-én szerzett tudomást. Állítása szerint a vitatott hitelezői igény elbírálása és a követelés zár alá vétele együttesen eredményezte azt, hogy az őt ért kár egy részének a KFT-től való megtérülése kizárttá vált, ezért annak megtérülését az alperestől igényelhetette, ezért a keresetváltoztatás feltételei az adott esetben fennálltak.

[20] Az alperes által hivatkozott anyagi jogi jogszabálysértésekkel összefüggésben ismételten hivatkozott arra, hogy a Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdése szerinti kárfelelősség alapja szerződésen kívüli károkozás, továbbá, hogy soha nem vitatta, hogy a jelen perben érvényesített kárát az alperes az ő korábbi ügyvezetőjével és a KFT korábbi ügyvezetőjével közösen okozta. A közös károkozásnak azonban az a következménye, hogy a károkozók vele szemben egyetemlegesen felelnek, tehát a felperes bármelyik károkozótól a teljes kára megtérítését követelheti. Az a kérdés pedig, hogy a károkozók közül ki milyen arányban okozta a kárt, nem a jelen perben vizsgálendő, hanem a károkozók belső jogviszonyára tartozó kérdés.

[21] Azzal összefüggésben, hogy a korábbi ügyvezetője jogellenes cselekményeit az ő magatartásaként kell értékelni előadta, hogy az erre vonatkozó korábbi jogi szabályozást a Ptk. új alapokra helyezte azzal, hogy szándékos károkozás esetén lehetővé tette a vezető tisztségviselő közvetlen felelősségének megállapítását az okozott kárért. A jelenlegi szabályozási rendszerben az ügyvezető magatartását harmadik személy igényérvényesítése esetén lehet indokolt betudni a társaságnak olyan esetben, amikor az ügyvezető a társaság ügykörében, a társaság javára jár el, vagy gondatlan ügyvezetői magatartásával okoz kárt. Nem indokolt azonban betudni a társaságnak azon ügyvezetői magatartásokat, amelyek szándékos ügyvezetői károkozáshoz kapcsolódnak, különösen akkor, amikor alapos gyanú áll fenn arra vonatkozóan, hogy az ügyvezető cselekménye bűncselekményt is megvalósított.

[22] Az alperes a felperes fellebbezési ellenkérelmére észrevételt tett, amelyben döntően fenntartotta, illetve megismételte a fellebbezésben kifejtett jogi érveléseit. Új elemként hivatkozott a beadványában arra, hogy a felperes 2023. szeptember 7-én keresetpontosítás elnevezésű iratot nyújtott be az elsőfokú bírósághoz, amely tartalmát tekintve keresetváltoztatásnak minősült, amelyet a felperes a Pp. 214. §-ában előírtak szerint előzetesen nem engedélyeztetett, ezért azt az elsőfokú bíróságnak emiatt is el kellett volna utasítania.

[23] Szintén új elemként hivatkozott a beadványában arra, hogy a vitatott hitelezői igény tárgyában meghozott jogerős végzés szerint a KFT-t a felszámolás kezdő időpontjáig számítottan bruttó 54 870 296 forint késedelmi kamat illetve meg (ellentétben a felperes által

az eredeti keresetben megjelölt 18 003 558 forinttal), továbbá, hogy a keresetben megjelölt bruttó összegekből az áfa összegét le kell vonni. Mindezekre tekintettel pedig állította, hogy a felperes követelését a keresetváltoztatás figyelmen kívül hagyása esetén legfeljebb 146 443 193 forint összegben, a keresetváltoztatás elfogadása esetén pedig legfeljebb 355 306 350 forint összegben lehet alaposnak elfogadni. Előadta továbbá, hogy a felperes a módosított keresetében bruttó 451 239 200 forintot követel tőle, ugyanakkor a KFT jogerősen elbírált hitelezői igénye bruttó 529 397 045 forint, amely követelés teljes egészében az ő ügyvezetősége alatt keletkezett. Ezért álláspontja szerint a két összeg beszámítását követően a felperesnek vele szemben semmilyen követelése nem lehet.

[24] A fellebbezés nem alapos.

[25] Az ítéltábla először az alperes másodlagos, hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmét vizsgálta és azt a következő indokok miatt nem találta alaposnak:

[26] A Pp. 380. §-ának c) pontjára alapított kérelemmel összefüggésben helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésre tett észrevételében arra, hogy e rendelkezés alkalmazására akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú ítélet a jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemek közül nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást, az ítélet kiegészítésének feltételei pedig nem állnak fenn (a hiányosság nem orvosolható). Az adott esetben azonban az elsőfokú ítéletnek ilyen, az érdemi felülbírálatot akadályozó formai hiányossága nem volt, ezért erre hivatkozással az alperes alaptalanul kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[27] A Pp. 381. §-ára alapított hatályon kívül helyezési kérelme indokaként az alperes alaptalanul hivatkozott az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás hiányosságára. Az elsőfokú bíróság ugyanis az alperes Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdésén alapuló kártérítési felelőssége megalapozott megállapításához szükséges mértékben a tényállást feltárta, az ezzel kapcsolatos releváns tényeket (a szerződések megkötésének menetét, a szerződésekben rögzített adatokat, a számlák és a teljesítési igazolások kiállításának gyakorlatát, az előzményi eljárásban beszerzett szakértői vélemény megállapításait) az ítéletében rögzítette. Ezzel összefüggésben az ítéltábla rámutat arra is, hogy a Pp. 276. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha azt törvény megengedi. Mivel a jelen esetben törvény nem ad lehetőséget a bíróságnak bizonyítás hivatalbóli elrendelésére, az elsőfokú bíróság kizárólag a felek által indítványozott bizonyítást folytathatta le. Az alperesnek ugyanakkor az elsőfokú eljárásban nem volt olyan bizonyítási indítványa, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított vagy mellőzött volna (ilyenre az alperes a fellebbezésében sem hivatkozott), ezért az alperesnek a tényállás hiányosságával kapcsolatos fellebbezési érvelése az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálata körében volt értelmezhető [Pp. 369. § (3) bekezdés c)-d) pont].

[28] Az alperes állításával ellentétben az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában kitért arra, hogy milyen okok alapján találta megállapíthatónak az alperes Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdése szerinti felelősségét (elsőfokú ítélet [152] bekezdés, [157] bekezdés, [158] bekezdés) és arra is, hogy milyen indokok alapján találta megalapozatlannak az alperes ellenkérelmében előadottakat ([157] bekezdés, [159] bekezdés, [160] bekezdés). Emiatt a Pp. 346. §-ának (4) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésére az alperes ugyancsak alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében.

[29] A 26/2020. (XII.2.) AB határozat indokolásának [22] pontja értelmében az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből

nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3169/2019. (VII.10.) AB határozat, Indokolás [32], vö. 3107/2016. (V.24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX.30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3169/2019. (VII.10.) AB határozat, Indokolás [32]; 3159/2018. (V.16.) AB határozat, Indokolás [31]}.

[30] Alapítanul sérelmezte az alperes a fellebbezésében a felperes keresetváltoztatásának engedélyezését is. A Pp. 215. §-ának (1) bekezdése szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a kereset, viszontkereset vagy beszámítás megváltoztatásának az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig törvény eltérő rendelkezése hiányában akkor van helye, ha

- a) a keresetváltoztatás – a bármelyik fél által előterjesztett – új tényállítással áll közvetlen okozati összefüggésben, vagy
- b) azt a bíróságnak a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követő anyagi pervezetése indokolja

és a megváltoztatott kereset ugyanabból a jogviszonyból ered, továbbá a bíróság hatásköre és illetékessége a megváltoztatott keresetre is fennáll.

[31] A perfelvétel lezárását követően tehát keresetváltoztatásra két esetben kerülhet sor: ha az a bármelyik fél által állított, a Pp. 214. §-ának (3) bekezdése szerinti abszolút vagy relatív új ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben (peren kívüli ok), vagy ha azt a bíróságnak a perfelvételt lezáró végzést követően fogantatosított, a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetése indokolja (perbeli ok).

[32] A peren kívüli okra visszavezethető keresetváltoztatásra akkor van lehetőség, ha a változtatás a Pp. 214. §-ának (3) bekezdése szerinti – bármelyik fél által állított – új ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben. Az adott esetben a felperes a keresetváltoztatás engedélyezését a Pp. 215. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján kérte, ezért annak elbírálása során a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy azt a felperes olyan új tényre hivatkozással terjesztette-e elő, amely önhibáján kívül, a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után

- a) jutott tudomására, illetve következett be, vagy
- b) tudomására jutó, illetve bekövetkező tényre tekintettel vált a per eldöntése szempontjából jelentőssé.

[33] Emiatt a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem elbírálása során nem annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy a beszámításra vonatkozó nyilatkozatát a felperes a felszámolási eljárásban már korábban is megtehetette volna, hanem annak, hogy a keresetváltoztatás iránti kérelmét olyan új tényekre (a KFT vitatott hitelezői igényének jogerős elbírálása és a felperessel szemben követelés zár alá vétele) alapította, amelyek a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után következtek be. Az, hogy az új tényekre alapítottan előterjesztett (megváltoztatott) keresete alapos-e, már az ügy érdemére tartozó kérdés volt, az tehát a keresetváltoztatás jogszerűségét nem érintette.

[34] Ezt követően az ítéltábla az alperes elsődleges, az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmét vizsgálta és azt a következő indokok miatt nem találta alaposnak:

[35] A károkozás jogellenességét kizáró károsulti beleegyezés tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az utóbb érvénytelennek nyilvánított szerződések megkötését a felperes részéről nem lehetett a károkozásba való beleegyezésként értékelni. Mindemellett helytálló a felperesnek az a fellebbezési ellenkérelmében előadott hivatkozása is, amely szerint abból, hogy az alperes a károsult beleegyezésével, illetve a károsulti közrehatással kapcsolatos jogi érvelése alátámasztására a felperes törvényes képviselőjének magatartására (érvénytelen szerződések aláírása, teljesítési igazolások, illetve számlák kiállítása) hivatkozott, az a következtetés volt levonható, hogy az alperes állítása szerint a felperes vezető tisztségviselőjének magatartása voltaképpen a felperes magatartásának minősül (a vezető tisztségviselő magatartását a felperesnek kell betudni). A Ptk. 3:24. §-a (2) bekezdésének első fordulata szerint azonban erre csak a vezető tisztségviselő által e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott károk esetében van lehetőség. Nyilvánvalóan nem lehet ugyanis betudni a jogi személynek a vezető tisztségviselője magatartását abban az esetben, ha a tisztségviselő e tevékenysége során nem kívülálló harmadik személynek, hanem az általa vezetett társaságnak okoz kárt, mivel ez annak kimondását jelentené, hogy a kárt a károsult maga köteles viselni. Ezért ilyen esetben a vezető tisztségviselő magatartását nem a Ptk. 3:24. §-ának (2) bekezdése, hanem a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdése alapján kell megítélni, amely szerint a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

[36] A betudás lehetőségének kizártsága miatt pedig alaptalan volt az alperesnek a Ptk. 1:4. §-ának (2) bekezdésére történt hivatkozása is.

[37] Annak, hogy a felperest ért kárt nem kizárólag az alperes, hanem többen (a felperes ügyvezetője, illetve a KFT korábbi ügyvezetője) közösen okozták, csak a károkozók – jelen perben nem vizsgálható – belső jogviszonya szempontjából volt jelentősége, mivel a Ptk. 6:29. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a felperes az egyetemlegesen felelős károkozók bármelyikétől jogosult volt a teljes kára megtérítését követelni, mégpedig attól függetlenül, hogy a károkozók felelőssége nem azonos felelősségi alakzat alapján állt fenn (BH2003.115.), illetve hogy a károkozók eltérő tevékenységei időben is eltértek egymástól (egymást követték), de szervesen közrehatottak az „eredmény” létrehozásában (BDT2011.2538.). A károsulti közrehatás megállapíthatóságának hiányában pedig az egyetemlegesség Ptk. 6:524. §-ának (2) bekezdése szerinti mellőzésének lehetősége sem jöhetett szóba az adott esetben.

[38] A szándékosság és az előreláthatóság hiányával kapcsolatos fellebbezési érveléssel összefüggésben az ítéltábla egyrészt arra mutat rá, hogy a KFT korábbi ügyvezetője által megkötött keretszerződésre történt alperesi hivatkozás megalapozatlanságának megállapítását az elsőfokú bíróság az ítélete [157] bekezdésében megindokolta, amivel az ítéltábla is egyetértett. Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes és a KFT közötti gazdasági kapcsolat korábbi (az alperes ügyvezetővé választása előtti) létrejöttére vonatkozó alperesi hivatkozás legfeljebb abban az esetben eredményezhette volna az alperesi magatartás gondatlannak minősítését, ha az alperes kizárólag a korábban már létrejött szerződések alapján történt teljesítésekben működött volna közre. Az adott esetben azonban nem erről volt szó, hiszen a nem vitás tényállás szerint az alperes ügyvezetőként 128 új, egyedi tartalommal bíró szerződést kötött, és azokhoz kapcsolódóan állított ki teljesítési igazolásokat és számlákat a felperes felé. Erre is tekintettel pedig helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a szerződések számából, a dokumentálás módjából, annak hiányosságaiból, valamint a megfizetett összeg nagyságából azt a következtetést lehetett levonni, hogy az érintettek a vagyoneltolódást (kárt) szándékosan okozták, ami természetesen az előreláthatóság hiányának megállapítását is kizárta.

[39] Az alperesnek a felperes fellebbezési ellenkérelmére tett nyilatkozatával összefüggésben az ítéltábla megállapította, hogy a felperes 2023. szeptember 7-i beadványát sem tartalmi, sem formai szempontból nem lehetett keresetváltoztatásnak tekinteni, ezért az alperes ezzel kapcsolatos előadása alaptalan volt. A felperes módosított keresete tőkésített késedelmi kamat iránti igényt nem tartalmazott, ezért a vitatott hitelezői igény tárgyában meghozott jogerős határozatban tett, a KFT késedelmi kamat iránti követelésénekösszecszerúségére vonatkozó megállapításoknak a felperes módosított keresetének elbírálása szempontjából nem volt jelentősége. Az elsőfokú bíróságnak az áfa levonásával kapcsolatos megállapítását pedig az alperes a fellebbezésében nem támadta, arra először a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében hivatkozott, ezért azt a jelen másodfokú eljárásban érdemben már nem lehetett figyelembe venni.

[40] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[41] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt. Ezért az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltsége a Pp. 83. §-ának (4) bekezdése alapján a terhén marad.

[42] A Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes köteles továbbá megtéríteni a felperesnek az általa „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdéseire, valamint a 4/A. §-ára hivatkozással felszámított, a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét, amelynek összegét az ítéltábla a felszámított 4 262 369 forint összegben határozta meg, mivel álláspontja szerint az arányban állt a kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

[43] Az alperes által a részére engedélyezett személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján az állam terhén marad, a Pp. 97. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a költségkedvezmény hatálya csak a kérelem előterjesztésétől kezdve illeti meg a felet.

Debrecen, 2024. november 27.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró